

E-GUIDE 4:

Lerenden mondig maken

D-Upskill.50: Slimme toolkit voor het ondersteunen van volwassen werknemers en volwassen opvoeders in het digitale bijscholingstraject in het onderwijs





Inhoudsopgave

1. Toegankelijkheid & inclusie.....	3
Inleiding.....	3
Doelstellingen.....	3
Instructies.....	4
Archief.....	9
Beoordeling	9
2. Differentiatie & personalisatie	11
Inleiding.....	11
Doelstellingen.....	12
Instructies.....	13
Archief.....	16
Beoordeling	16
Referenties.....	17



1. Toegankelijkheid en inclusie



Inleiding

In dit onderdeel kun je de behoeften van je leerlingen beoordelen, zowel op het gebied van digitale mogelijkheden, zoals het juiste gebruik van een computer of smartphone, toegang hebben tot leermiddelen of connectiviteitsproblemen; en ook omgevings-, fysieke of cognitieve beperkingen, zoals problemen bij het lezen van teksten op een scherm.

Volwassen studenten hebben vaker een gebrek aan digitale vaardigheden. Volwassen studenten hebben verschillende kenmerken in vergelijking met traditionele jonge studenten, ze verschillen van andere studenten in termen van hun verantwoordelijkheden in hun dagelijks leven, die hun onderwijservaring beïnvloeden.

De externe uitdagingen omvatten de uitdagingen die voortvloeien uit de werk- en thuisomgeving of uit de verantwoordelijkheden van volwassen lerenden, los van hun persoonlijke kenmerken.

Doelstellingen

- Ervoor zorgen dat alle leerlingen toegang hebben tot de benodigde digitale hulpmiddelen en virtuele bronnen.
- Digitale onderwijsstrategieën kiezen en implementeren die gericht zijn op de digitale context van leerlingen, waaronder competenties, benaderingen, misvattingen en ongepast gebruik van technologie.

- Gebruik maken van digitale hulpmiddelen en methoden, zoals ondersteunende technologie, die bedoeld zijn voor leerlingen die gespecialiseerde hulp nodig hebben (zoals leerlingen met een lichamelijke of geestelijke beperking).
- Ontwerpprincipes gebruiken om bronnen en digitale omgevingen toegankelijker te maken voor leerlingen met speciale behoeften. Daarnaast, indien nodig, alternatieve of compenserende hulpmiddelen of technieken aanbieden.
- Regelmatig controleren en beoordelen van de effectiviteit van de stappen die zijn genomen om toegankelijkheid te bevorderen, de resultaten bekijken en de tactiek aanpassen wanneer dit wordt overwogen.

Instructies

Hoe inspelen op de uiteenlopende leerbehoeften van leerlingen

1. Bijschriften of ondertitels: Ondertitels voegen waarde toe aan de inhoud. Mensen die de audio- of video-interacties op het scherm niet goed begrijpen, kunnen de ondertitels volgen om te begrijpen wat er gebeurt.



2. Ontwerp: De leerling kan zich beter op de tekst concentreren door de lettergrootte en -stijl, de tekst- en regelafstand en de achtergrondkleur te veranderen. Wees je bewust van mogelijke handicaps die soms moeilijk op te merken zijn via een scherm, creëer een uitnodigende sfeer zodat ze zich op hun gemak voelen om hun speciale onderwijsarrangementen te delen.

Designing for users with low vision



Do...

use good colour contrasts and a readable font size



Don't...

use low colour contrasts and small font size



3. Instructies: Onduidelijke of ontbrekende duidelijke instructies op het scherm over het gebruik van de materialen.

Iedereen die al eens een cursus heeft gevolgd met een slecht ontworpen interface zal toegeven dat het bijzonder irritant kan zijn om niet te weten waar je moet klikken om naar de volgende pagina/scherm te gaan, of om niet te weten wat de volgende stappen zijn die de leerling moet uitvoeren. Ontwerpers van leerervaringen moeten zich richten op de ervaring van de gebruiker en de leerling en duidelijke navigatie-instructies geven in het eLearning-programma.

“Blaming **PowerPoint** for boring elearning is like blaming **Word** for poor instructional design.

4. Taal: Studenten moeten misschien eerst digitale woordenschat leren en er ook rekening mee houden dat veel bronnen in het Engels zijn ontwikkeld en het echt waarschijnlijk is dat ze deze taal niet vloeiend spreken.
Tekstvertalers (vaak met een immersieve leesfunctie) kunnen anderstaligen of leerlingen met leesproblemen helpen om de inhoud beter te begrijpen.



Leerlingen motiveren en betrekken bij de lessen

1. Flexibiliteit

Een ander kenmerk van volwassen online lerenden is de behoefte aan flexibiliteit. Volwassenen die in loondienst zijn, hebben problemen met hun baan. Zelfs als ze de mogelijkheid hebben om een evenwicht te vinden tussen werk en opleiding, kunnen ze niet de nodige tijd vinden om aan de cursus- of programmavereisten te voldoen wanneer ze overbelast zijn met hun werk.

Docenten moeten rekening houden met het feit dat online leerlingen bezig zijn met andere dingen in hun leven en als een leerling persoonlijke problemen heeft, moet het toegestaan zijn om een opdracht te laten in te leveren in plaats van onverzettelijk en star te zijn.

Een van de binnenlandse uitdagingen betreft technische problemen zoals verbindingsproblemen en een gebrek aan breedbandinternetsnelheid die volwassenen in hun studielocaties ervaren.



2. Aanwezigheid en interactie

Het ontwikkelen van relaties met studenten is een belangrijk onderdeel van de motivatie van studenten. Daarom is het eerste forum bedoeld om studenten de kans te geven zichzelf voor te stellen en hun doelen en interesses te delen.

Synchrone interactie is een andere manier om deze relatie te vergemakkelijken. Het is belangrijk voor studenten om, tenminste tijdens kantooruren, het gevoel te hebben dat ze een mens achter de computer kunnen vinden. Het lijkt docenten ook te helpen om studenten als individuen te leren kennen en in te spelen op hun behoeften.

Interactie tussen lerenden komt naar voren als een andere interactie-uitdaging. Studies tonen aan dat de interactie tussen volwassenen of hun betrokkenheid bij sociale leergroepen vrij laag is.

Bouw een gemeenschap op en integreer sociale media: Houd in gedachten dat sociale media een krachtig hulpmiddel zijn voor samenwerking, commentaar en delen. U kunt groepsdiscussies en communities faciliteren. Mensen zullen snel beginnen met het uitwisselen van kennis en zullen ook plezier hebben, sociale media is leuk!



3. Feedback

Studenten hebben persoonlijke feedback van de docent nodig. Als we docenten hebben die alleen cijfers geven of zelfs een rubric gebruiken, maar geen persoonlijke feedback geven, dan hebben studenten weinig om mee te nemen uit de cursus.

Het is ook motiverend voor studenten om te weten dat hun mening bijdraagt aan de algemene kwaliteit van de cursus, dus laat studenten van tevoren weten dat je feedback zult vragen aan het einde van de cursus.



4. Relevante inhoud en motivatie

De meeste volwassenen geloven dat hun tijd van studeren voorbij is, dus de sleutel om volwassenenonderwijs aantrekkelijk te maken is om het cursusmateriaal zo relevant en specifiek mogelijk te maken voor de carrière en persoonlijke groeiambities van de student.

Als de kennis en vaardigheden die ze willen verbeteren duidelijk gekoppeld zijn aan hun carrière doelen, is de motivatie om te leren van een training zo goed als gegarandeerd.

Als het aankomt op het motiveren van volwassenen om te leren, is individuele voorkeur iets dat gewoon niet genegeerd kan worden. Sommige studenten hebben het gevoel dat ze beter leren door middel van visueel materiaal, zoals afbeeldingen en presentaties, terwijl anderen vinden dat workshops of video's uit het echte leven hen langer bezig houden.

Bovendien geven sommige leerkrachten en leerlingen misschien de voorkeur aan live, geplande probleemoplossende activiteiten, terwijl anderen gemotiveerd worden door de vrijheid om in hun eigen tijd en op hun eigen tempo te leren.

Gamification heeft alles te maken met het leren leuk maken voor volwassenen door kleine overwinningen in het werk van studenten te erkennen, competitie aan te moedigen en nieuwsgierigheid te introduceren in de leerervaring. Badges, punten, leaderboards, certificaten en level-progressie in een eLearning cursus kunnen de truc zijn die je nodig hebt om volwassenen te motiveren om te leren.



Archief

Lijst van nuttige platforms, tools en bronnen die kunnen worden gebruikt.

- Repository van toegankelijke digitale hulpmiddelen: <https://includeonline.eu/>
- Invaliditeitssimulator: <https://www.funkify.org/>
- Een inclusieve klas creëren met Microsoft-tools: <https://www.youtube.com/watch?v=K4cvuS6GKM8>
- Introductie IDM-project verbeteren: <https://enhanceidm.eu/wordpress/>
- IDM Toolbox: <https://idmtoolbox.eu/>
- Immersieve lezer: [OneNote - Leermiddelen](#)
- [Stapsgewijze instructies voor het maken van toegankelijke documenten](#)
- [Hulpmiddelen voor toegankelijkheidscontrole](#)
- [Tekst-naar-spraak](#)
- [matesub - Sneller betere ondertitels maken](#)
- Gebruiker overschrijven (maakt het mogelijk om een wachtwoord aan te passen, het begin of einde van de test te veranderen, de tijdslimiet aan te passen en het aantal pogingen voor één of meerdere leerlingen aan te passen): [Testinstellingen - MoodleDocs](#)

Beoordeling

	JA	GEEN
Ik weet welke hulpmiddelen het beste zijn voor mijn leerlingen.		
Ik weet hoe ik mensen betrokken en gemotiveerd kan houden en hoe ik vermoeidheid kan voorkomen.		
Ik weet hoe ik de beperkingen van mensen moet inschatten en hoe ik daarmee moet werken.		
Ik weet hoe ik de beperkingen van mensen moet inschatten en hoe ik daarmee moet werken.		

Ik weet hoe ik mensen met toegankelijkheidsbelemmeringen kan helpen.		
Ik weet hoe ik ervoor kan zorgen dat niemand wordt uitgesloten.		



2. Differentiatie & personalisatie



Inleiding

Digitale technologieën kunnen helpen bij differentiatie in de klas en geïndividualiseerd onderwijs door het aanbieden van studieoefeningen die zijn afgestemd op de mate van competentie, voorkeur en studiebehoeften van de verschillende studenten.

Individualisering is het proces waarbij de training wordt aangepast aan de persoonlijke en specifieke behoeften van elke leerling. Alle cursisten hebben dezelfde leerdoelen, maar ze kunnen zich in verschillende

materiaal in verschillende snelheden doorlopen, afhankelijk van hun leerbehoeften. Sommige cursisten doen er bijvoorbeeld langer over om een onderwerp af te ronden, anderen kunnen onderwerpen overslaan die betrekking hebben op materiaal dat ze al kennen of onderwerpen opnieuw behandelen als ze meer verduidelijking nodig hebben.

Gedifferentieerde instructie verwijst ook naar de manier van lesgeven en begeleiden die is aangepast aan de leerstijlen van verschillende leerlingen, verschillende instructiemethoden worden gebruikt afhankelijk van de voorkeuren van de individuele leerlingen of de typologie van de groep, bijvoorbeeld dezelfde inhoud zou anders worden onderwezen aan kinderen, tieners of volwassenen.

Het differentiëren van onderwijs en het personaliseren van leerervaringen kan echter moeilijk zijn als het gaat om het verdelen van voldoende tijd en middelen. Hier kan technologie



helpen: het biedt onbeperkte mogelijkheden om cursusontwerpen te veranderen en tegelijkertijd de hoeveelheid tijd te verminderen die nodig is om leeractiviteiten te creëren en te faciliteren. In veel onderdelen van de lesplanning, zoals het produceren van inhoud, het aanbieden van de les, het groeperen, het ontwerpen van opdrachten en het evalueren, kunnen leerkrachten gebruik maken van een verscheidenheid aan leermiddelen.

Four ways to make e-Learning more engaging



Doelstellingen

- Ervoor zorgen dat alle leerlingen toegang hebben tot de benodigde digitale hulpmiddelen en virtuele bronnen.
- Digitale onderwijsstrategieën kiezen en implementeren die gericht zijn op de digitale context van leerlingen, waaronder competenties, benaderingen, misvattingen en ongepast gebruik van technologie.
- Gebruik maken van digitale hulpmiddelen en methoden, zoals ondersteunende technologie, die bedoeld zijn voor leerlingen die speciale hulp nodig hebben (zoals leerlingen met een lichamelijke of geestelijke beperking).
- Ontwerpprincipes gebruiken om bronnen en digitale omgevingen toegankelijker te maken voor leerlingen met speciale behoeften. Daarnaast, indien nodig, alternatieve of compenserende hulpmiddelen of technieken aanbieden.
- Regelmatig controleren en beoordelen van de effectiviteit van de stappen die zijn genomen om toegankelijkheid te bevorderen, de resultaten bekijken en de tactiek aanpassen wanneer dit wordt overwogen.

Instructies



Leerkrachten kunnen minstens vier elementen in de klas differentiëren op basis van de bereidheid, interesse of het leerprofiel van de leerling:

- **Inhoud** - wat de leerling moet leren of hoe de leerling toegang krijgt tot de informatie.

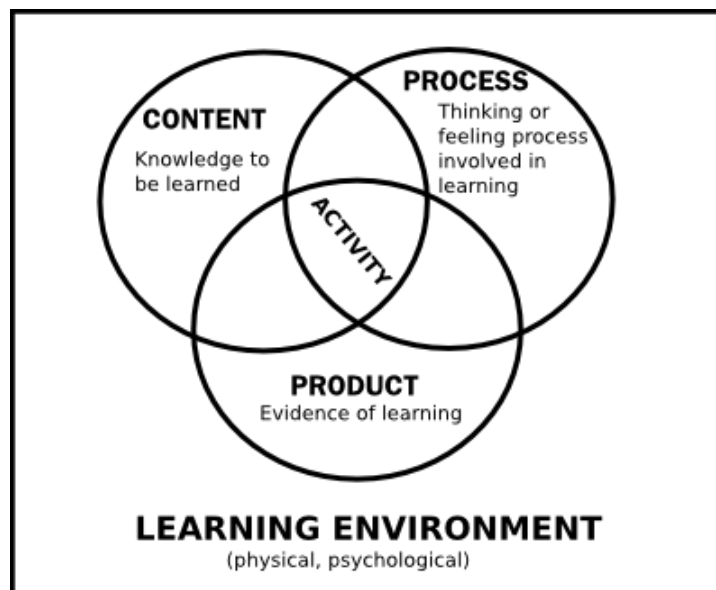
Voorbeelden van differentiërende inhoud op elementair niveau zijn de volgende:

1. Leesmateriaal op verschillende leesbaarheidsniveaus gebruiken;
2. Tekstmateriaal op band zetten;
3. Spelling- of woordenlijsten gebruiken op het niveau waarop de leerlingen er klaar voor zijn;
4. Ideeën zowel auditief als visueel presenteren;
5. Leesmaatjes gebruiken; en
6. Bijeenkomsten met kleine groepen om een idee of vaardigheid opnieuw te onderwijzen voor leerlingen met problemen, of om het denken of de vaardigheden van gevorderde leerlingen uit te breiden.

- **Proces** - activiteiten die de leerling onderneemt om de inhoud te begrijpen of onder de knie te krijgen.

Voorbeelden van het differentiëren van het proces of de activiteiten op elementair niveau zijn de volgende:

1. Het gebruik van trapsgewijze activiteiten waarbij alle leerlingen met dezelfde belangrijke kennis en vaardigheden werken, maar met verschillende niveaus van ondersteuning, uitdaging of complexiteit;
2. Interessecentra voorzien die leerlingen aanmoedigen om deelonderwerpen van de les te verkennen die hen bijzonder interesseren;
3. Persoonlijke agenda's ontwikkelen (takenlijsten geschreven door de leerkracht en met zowel gemeenschappelijk werk voor de hele klas als werk dat gericht is op individuele behoeften van leerlingen) om af te werken tijdens de opgegeven agendatijd of als leerlingen ander werk vroegtijdig afmaken;
4. Het aanbieden van manipulatiemiddelen of andere praktische ondersteuning voor leerlingen die dat nodig hebben; en
5. Het variëren van de tijd die een leerling nodig heeft om een taak te voltooien om extra ondersteuning te bieden aan een leerling die moeite heeft of om een gevorderde leerling aan te moedigen om dieper op een onderwerp in te gaan.



- **Producten** - afsluitende projecten die de leerling vragen om te herhalen, toe te passen en uit te breiden wat hij of zij in een eenheid heeft geleerd.

Voorbeelden van differentiërende producten op elementair niveau zijn de volgende:

1. Leerlingen opties geven om het geleerde uit te drukken (bijvoorbeeld een poppenkastvoorstelling maken, een brief schrijven of een muurschildering met labels maken);

2. Gebruik rubrics die overeenkomen met de verschillende vaardigheidsniveaus van leerlingen en die uitbreiden;
3. Leerlingen alleen of in kleine groepjes aan hun producten laten werken; en
4. Studenten aanmoedigen om hun eigen productopdrachten te maken zolang de opdrachten de vereiste elementen bevatten.

- **Leeromgeving** - de manier waarop het klaslokaal werkt en aanvoelt.

Voorbeelden van het differentiëren van de leeromgeving op elementair niveau zijn onder andere:

1. Ervoor zorgen dat er plekken in de ruimte zijn waar je rustig en zonder afleiding kunt werken, maar ook plekken die uitnodigen tot samenwerking tussen leerlingen;
2. Materialen aanbieden die verschillende culturen en thuisomgevingen weerspiegelen;
3. Duidelijke richtlijnen opstellen voor zelfstandig werk dat aansluit bij individuele behoeften;
4. Routines ontwikkelen waardoor leerlingen hulp kunnen krijgen als docenten met andere leerlingen bezig zijn en hen niet meteen kunnen helpen; en
5. Leerlingen helpen begrijpen dat sommige leerlingen moeten bewegen om te leren, terwijl anderen beter stil kunnen zitten.





Archief

Lijst van nuttige platforms, tools en bronnen die kunnen worden gebruikt.

- http://www.scielo.org.co/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S1692-17982019000100048: artikel over de personalisatie van Moodle met de integratie van de meest gebruikte webtechnologieën in het hoger onderwijs
- <https://edulastic.com/blog/differentiated-instruction/>: 5 manieren om een gedifferentieerde instructieomgeving te creëren met Edulastic
- <https://edulastic.com/blog/personalized-learning/>: 5 manieren om een gepersonaliseerde leeromgeving te creëren met Edulastic
- Modulair leren: 8 tips voor effectief online lesgeven. Op onderzoek gebaseerde artikelen: <https://simplyeducate.me/2021/06/22/modular-learning/>
- [Differentiëren van instructie in de klas](#): Dit artikel gaat in op de definitie, oorsprong en implementatie van gedifferentieerde instructie en biedt specifieke methoden en voorbeelden voor leerkrachten in de klas.
- [Read Write Think Differentiëren van instructie](#): Read Write Think heeft een uitgebreide serie gidsen ontwikkeld met strategieën voor differentiatie in de klas, van beoordeling tot coöperatief leren tot de think-pair-share techniek.
- [Beste gratis formatieve beoordelingsinstrumenten en apps](#): Ontdek 14 van de beste gratis sites en apps om leerkrachten te helpen het vaardigheidsniveau van hun leerlingen te meten op het gebied van lezen, wiskunde, natuurwetenschappen of welk vak dan ook.
- [Classtools.net](#): hiermee kunnen leerkrachten spellen, quizzen, activiteiten en diagrammen maken voor creatief gedifferentieerd leren.
- [Laatste nieuws Engels](#): Een gratis site die actuele gebeurtenissen omzet in rijke klassikale lessen voor leerlingen van elk niveau.
- [Rewordify.com](#): gratis site die "herformuleert" door moeilijke tekst te vereenvoudigen, van klassieke literatuur (Lewis Carroll, William Shakespeare, Harriet Beecher Stowe, bijv.) tot historische documenten en moderne internetartikelen.

Beoordeling

	JA	GEEN
Ik ken het verschil tussen personalisatie en differentiatie.		
Ik ken de noodzaak en het doel van personalisatie en differentiatie.		
Ik weet hoe ik gedifferentieerde instructies en gepersonaliseerd leren moet implementeren.		
Ik ken voorbeelden van differentiatie op basisniveau.		
Ik ken voorbeelden van het differentiëren van het proces of de activiteiten op elementair niveau.		





Ik ken voorbeelden van differentiërende producten op elementair niveau.		
Ik ken voorbeelden van het differentiëren van de leeromgeving op basisschoolniveau.		

Referenties

Uittreksel uit: Tomlinson, C. A. (augustus, 2000). Differentiatie van instructie in de lagere klassen. ERIC Digest. ERIC Clearinghouse voor basisonderwijs en voorschools onderwijs.

